

S Z E P E S I A T T I L A

Boszorkánykör

B A R B Á R S Z O N E T T E K - R É S Z L E T

VÍZÖNTŐ

A Vízöntő jegyében születtem,
a szfinx-arcú Szaturnusz,
meg a csörgősipkás bolond, az ismeretlen utakra nógató
Uránusz iker-fényjegye alatt.
A páros csillagkép delect épp odafönn, melynek sugarai
a hideg úrön át tétován érik el a földi tereket.
Álmodtam bohócfarsangot és szárnyas embereket, furfangos masinákat,
láttam ahogy tegnapba fordul a holnap és körbe-körbe forog,
tovatúnik majd visszatér.
És nem mondtam el senkinek,
miféle baljós képek tűntek elém,
ahogy néha, bár csak egy kósza pillanatra,
felfeslett előttem az égi szövétnek,
és belepillantottam fekete bugyraiba.

ELKÓSZÁLTAM

Elkószáltam egyszer Pécs-környéki erdőben,
és nem találtam a visszautat.
Rossz felé mehettem,
néha meg mintha körbe-körbe bolyongtam volna,
ugyanaz a forrás, remetét-formázó facsonk és málnabozót került elém.
Hirtelen bealkonyult, és egyre sötétebb bükkösbe tévedtem.
Tudtam, ma már nem juthatok vissza a városba,
indák botlasztottak, bugyborgó ingoványba értem.
Végre találtam egy félig beomlott tetejű favityillót,
tán egykori szénégetőjét, bár boksa nem volt a közelben.
Megtöltöttem jól-rosszul avarral, de csak
nehezen sikerült elaludnom, mert mindenféle csikorgás-sutyorgás,
titokzatos harákolás meg kopácsolás hallatszott a vadon felől,
és örökké nyakamba meg kézfejemre másztak az egerek.

SZENT KUTYA

Ha épp nem volt pénze ebédre vagy cigarettára,
a hórihorgas és fogatlan Szentkuthy Miklós,
aki a Központi Antikvárium közelében lakott, ahol egy évig dolgoztam,

és akit a közeli barátai Szent Kutjának becéztek,
lehozott néha eladni két-három példányt a Prae-ből,
vaskos regényéből, amit csak kevesen ismertek,
de akik igen, remekműnek mondták.
A vájtfülűek persze azonnal lecsaptak a poros és felvágatlan kötetekre.
Mondtuk neki, hozhatna egyszere akár többet is,
mert elárulta: tele van a kamrája hajdani regényeivel.
Mire azt felelte sátáni kacajjal, kivillantva néhány maradék fogát,
kell a többi az ínséges napokra, alig van valamicske jövedelme,
hiszen a negyvenes évek végén Révaiék kitiltották az irodalomból,
csak egy-egy életrajzi regényt méltóztattak kiadni tőle.

ÖRDÖGI KÍSÉRTETEK

Bohó diákkoromban
engem is meglátogattak éjszakánként
Bornemisza Péter ördögi kísértetei.
Jöttek a falon át, a kulcslyukon, a szoba pormacskás zugai felől,
a homályos tükör mélyéből, vagy épp zöngő szúnyog hátán lovagolva.
Nappal elpirultam, ha egy lány rámvetette szende tekintetét,
most bezzeg jöttek viháncoló cafkák képében,
kítárva bimbózó mellüket, bozontos ölüket.
Egyikük nyelvét öltögetve kárpált, nyámnyila kópét,
a másik roppant hánytá, mint az eszeveszett.
Puha és csábos macskaként törleszkedett hozzám a szöghajú.
A tündér-képmű pöttömke malacságokat suttogott csábosan,
kutyakorbácsot csattogtatott a lilakörmű vámpír,
a szőke szotyka pedig meredt csiklóját és veresen tátozó vulváját mutogatta.

ÉHKOPP

Fel-feltűnt néha a szegedi utcán
a pöttöm és halkszavú Bálint Sándor,
aki épp szent magánzó volt, mert kiebrudalták az egyetemről.
Ő írta meg, hogy porváros népe úgy hívja Egyed napját, vagyis
szeptember elsejét: a túróscsusza nevenapja.
Az én belső kalendáriumomhoz illet ez a bolondos nevezet,
mert – kelekótya diák – gyakran nyeltem az éhkoppot.
Ott kóricált Bálint az Alsóvárosi Búcsúban is,
köröskörül a napsugár-mintás házak homlokzatán
arany kukoricacsövek és harsányveres paprikafüzérek fityegtek.
A búcsú horgadt népe pedig ott sürgött-forgott a hemzsegő téren
körhinták csilingelésében, céllövöldék puffogásában
késő alkonyatig,
amikor emlékező gyertyák száza gyúlt a környező házak ablakaiban.

BOSZORKÁNYKÖR

Gombák mestere, Franciaföldről hozzánk szegődött tudós Clusius,
hányszor kószáltam nyomodban,
pilisi szurdokban vagy a Mátra bércei alatt,
keresve a lucskos avarban rejtőző kozák-süvegű kucsmagombát,
az illatozó lila pereszkét, fenyves rizikéit vagy a poszgó pöfeteget.
Réten a parányi szekfűgombát, meg a csiperkét,
mely titokzatos gyűrű-alakban lepi el a pázsitot,
boszorkánykörben, ahogy a pusztában vagy a szélfújta ligetben barangoló
boldogult eleink mondták.
És kutattam erdei nyárutók ritka kincsét, a fodros káposztagombát is,
a kékes-zöld galambicát, meg a hordóhasú vargányát.
És fő-fő kedvencemet, a tölcsér-alakú fekete trombitagombát,
amit holtak trombitájának mond a balga német,
s ami fűszeres illatával betölti a Kisasszony havában a veresedő-lombú erdőt.

GABI BÁ

Amikor elfogyott a Szeged-alsóvárosi kocsmában
az utolsó garasunk, rendre felugrottunk Gabi bához,
aki szobafogságra kárhoztatva élt,
felesége így óvta a fölös-számú poharaktól.
Felcsillant a szeme, kitett az asztalra egy hasas demizsont,
abból kortyolgattuk a pusztamérgesit, és az aggályos Irmuska
néha még arra is ráállt, hogy mákonyos patrónusunkat magunkkal cipeljük
valami cimbalmos mulatóba.
Egyszer, éjfél felé épp a Hősök kapujánál
támogattuk hazafelé, amikor makacsul megtorpant,
kitépte magát a kezünkéből, és azt ordította:
hová hurcoltok, rongy ávósfajzatok, én itt még sose jártam!
Majd tántorogva futni kezdett, végül lehanyatlott a fűbe, de tovább rúgkapált,
amikor kétoldalt belecsimpaszkodva talpra próbáltuk állítani.

TARKA SÜGÉR

Ritkán találkoztam apámmal,
aki tőlünk távol élt, új családja körében.
Egyszer meglátogatott a jázsági iskolában,
ahol egy évet tengődtem képesítés nélküli nevelőként.
Hajnalban kimentünk a Zagyva-partra pecázni,
bár nem volt felszerelésünk, se engedélyünk.
Fogtunk is mindenféle apróhalat, veresszárnyút meg karika dévért,
végül apám kirántott egy tarka sügért, és közben elmesélte:
a hadifogságban, ha akadt egy kis szabadidejük és a foglárók megengedték,

ki-kiruccantak horgászni a folyóra,
amit Volga Anyácskaként tisztelnek az oroszok,
és ahol a begörbített gombostű-horgára ráakadt egyszer egy tömpe-orrú hal.
A lágerben aztán a gépek kenésére szolgáló számárzsírban
sütötték meg vacsorára.

HALÁLTÁNC

Nem dús királyok és fekélyes koldusok,
sem rikoltozó bankárok és bak
özönlének a szökdelő kaszás után,
a keze-lába zörgő csontváz nyomában,
akinek szemüregéből keserű füst gomolyog.
Nem pohos bankárok és templomtornyok hegyessüvegű mágusai,
sem kardos lovagok és hordó-tomporú cafkák.
Másképe menet ez,
városvegek vacogó kóbor kutyái, sánta őzek,
girhes menyétek és félszemű vidrák
borzok és egykor kandi rókák tolonganak egymást letiporva.
Lámpaszemű uhuk, tolla-foszló rétisások,
pamat-fülű hiúzok, és ágbogas szarvasok közé keveredve
egy-egy halálra-szánt, hold-agyarú vadkan.

PIROS BETLEHEM

Kettős száműzetésben élt Angliában a fametsző
Buday György, aki az első világháború után Kolozsvártól Szegedig meg sem állt,
aztán a történelem a Tisza-partján is
vándorbotot nyomott a kezébe.
Újév előtt minden esztendőben küldött a barátainak
egy-egy BUÉK-fametszetet – magam is kaptam néhányszor,
mert versben köszöntöttem, amikor még idehaza
nemigen illett emlegetni az emigránsokat.
Kedvencem az a piros kép volt, melyen két rusztikus
figura, kalapos és csizmás, maga-tákolta betlehemet cipel a hóban.
Sajnos a mester valami rossz minőségű
festéket használhatott, mert a két bumfordi betlehemező évről évre
egyre jobban fakult, mintha távolodóban
belevesznének a Szamos- vagy a Tisza-part ködébe.